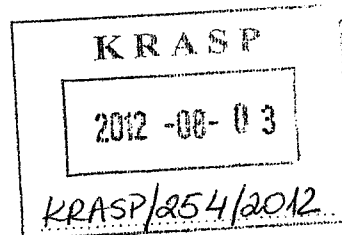

SZEF
KANCELARII SEJMU

GMŚ - WP-173-218/12

Warszawa, dnia 20 lipca 2012 r.

Pani

prof. dr hab. Katarzyna Chałasińska-Macukow
Przewodnicząca Konferencji Rektorów
Akademickich Szkół Polskich

Szanowna Pani Przewodnicząca

Z upoważnienia Marszałka Sejmu, uprzejmie przekazuję - w trybie art. 55 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572) – poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o zasadach finansowania nauki (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Mariusz Orion Jędrysek), z prośbą o przedstawienie opinii.

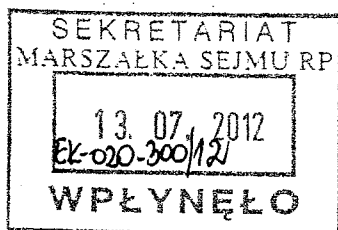
Z poważaniem

Lech Czapła

Solidarna Polska

Warszawa, dnia 05.07.2012 r.

Pani

Ewa Kopacz

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku i art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu RP, niżej podpisani posłowie składają projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o zasadach finansowania nauki.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upowazniamy Pana Posła Mariusza Oriona Jędryska

USTAWA

z dnia 2012 r.

o zmianie ustawy o zasadach finansowania nauki

Art. 1

W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz.U. 2010 nr 96 poz. 615) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 36 ust. 3 zd. 2 otrzymuje brzmienie:

„Kandydatem na członka Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych może być osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora, której skwantyfikowany dorobek naukowy w swojej dziedzinie stanowi co najmniej połowę średniego dorobku naukowego osób posiadających w Polsce w tej samej dziedzinie stopień naukowy doktora, doktora habilitowanego oraz tytuł naukowy profesora.”

2) art. 36 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Minister właściwy do spraw nauki określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb wyłaniania kandydatów do Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych, kierując się zasadami zapewnienia zrównoważonej reprezentacji różnych grup dziedzin naukowych i różnych rodzajów jednostek naukowych, a także różnych dziedzin życia społeczno-gospodarczego oraz określi szczegółowy sposób kwantyfikacji dorobku naukowego, o którym mowa w ust. 3 uwzględniającego równoważnie indeks Hirscha, indeks cytowań oraz punktacje za publikacje naukowe za ostatnie 20 lat.”

Art. 2

Ustawa wchodzi w ciążu 30 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Wnioskodawcy zdają sobie sprawę z trudności poruszanej tematyki dlatego zastrzegają, że niniejszy projekt ustawy powinien stanowić materiał do debaty i może ulegać szerokiej modyfikacji - ważne aby w wyniku wprowadzonych zmian nie utracił on swojego głównego przesłania i motywów. Wychodzić należy bowiem z założenia, że przynajmniej w zakresie oceny wartości badań naukowych znacznie gorsi nie powinni oceniać znacznie od siebie lepszych, w szczególności jeśli ocena ta będzie za sobą niosła zależność, podległość itd.

Zaproponowane w przedłożonym projekcie ustawy zmiany legislacyjne wynikają z potrzeby uporządkowania polskiego systemu szkolnictwa wyższego i podniesienia poziomu polskiej nauki, której bolączką jest m.in. brak systemu niedopuszczania do pełnienia funkcji recenzentów, ewaluatorów itp. - osób nie posiadających wystarczającego dorobku naukowego. Zakładamy, że po wprowadzeniu proponowanych zmian w życie, ewaluacje potencjału naukowego jednostek naukowych i zatrudnionych w nich osób, nie będą już mogły być wykonywane przez osoby posiadające co prawda odpowiedni stopień lub tytuł naukowy, ale posiadające jednocześnie niezmiernie mały dorobek naukowy, znacznie mniejszy niż ten których ocena dotyczy.

Jakość kształcenia i poziom szkolnictwa wyższego w oczywisty i bezpośredni sposób wpływa na różne aspekty funkcjonowania państwa oraz społeczności ludzkiej każdego państwa. Zapewnienie wysokiego poziomu nauki w Polsce ma kluczowe znaczenie dla rozwoju naszego kraju i podnoszenia kwalifikacji absolwentów polskich szkół wyższych. Dzięki dobrze funkcjonującemu systemowi szkolnictwa wyższego Polska miałaby szanse dokonać wielkiego skoku cywilizacyjnego, który przybliżyłby Polskę do najbardziej rozwiniętych krajów na świecie. W naszej historii posiadaliśmy i posiadamy wielkie autorytety naukowe, które wpłynęły czy wpływają na rozwój techniki i myśli na świecie, ale często sukcesy tego typu były/są osiągnięte za granicą. Nie kształtują one jakości polskich jednostek naukowych. Aby dążyć do sukcesywnego podnoszenia poziomu jednostek naukowych w Polsce, konieczny jest m.in. dobry system finansowania a w związku z tym i dobre kryteria ocen wykonywanych przez najbardziej kompetentne osoby o wysokim dorobku naukowym. W związku z powyższym, członkami Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych, organu odpowiedzialnego za proces oceny a więc w konsekwencji finansowania jednostek naukowych, powinny być osoby posiadające duży dorobek naukowy. Żeby to uzyskać należy m.in. tak sprecyzować proces ewaluacji jednostek naukowych tak, aby w procesie tym mogły wyłącznie uczestniczyć osoby o najwyższych kwalifikacjach potwierdzonych osiągnięciami naukowymi i mających pełny udział w wysokim poziomie nauki na świecie w swojej dziedzinie.

W świetle kryteriów kwantyfikacji wartości badań naukowych jakie w szczególności funkcjonują w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych i technicznych, wyraźnie widać, że spora część pracowników nauki przez dziesięciolecia nie ma istotnych osiągnięć naukowych i faktycznie nie nawiązuje do trendów naukowych na świecie. Mimo to posiadają stopnie i tytuły naukowe i teoretycznie mogą być członkami Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych. Brak dorobku naukowego powinien ich jednakże dyskwalifikować z grona merytorycznie kompetentnych członków takiego Komitetu jako osób mających mieć wpływ na finansowanie a więc i rozwój nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce. Kryteria kwantyfikacji osiągnięć naukowych są ogólnie przyjęte na świecie i od wielu lat w sposób ugruntowany stosowane przez ministra właściwego do spraw nauki i szkolnictwa wyższego. Braki w tym zakresie dotyczące nauk humanistycznych, jeśli są, powinny być szybko

nadrobione. W oczekiwaniu na to, w pierwszych latach ustawa może dotyczyć wyłącznie nauk przyrodniczych i technicznych.

Całkowicie nieakceptowalna jest sytuacja, w której osoba oceniająca i de facto decydująca o przyznaniu finansowania jednostkom naukowym posiada wielokrotnie uboższy dorobek naukowy nawet średni dorobek naukowy osób zatrudnionych w ewaluowanej jednostce naukowej, nie potrafiąca ocenić jakości badań naukowych i potencjału naukowego jednostki, który może być awangardowy w skali światowej.

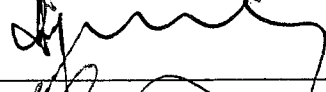
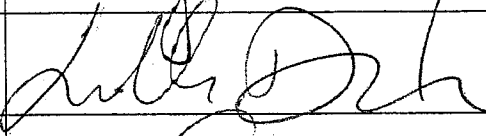
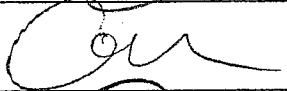
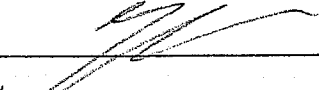

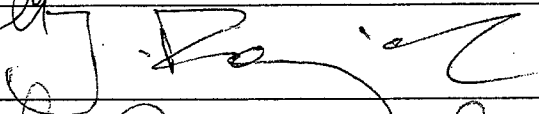
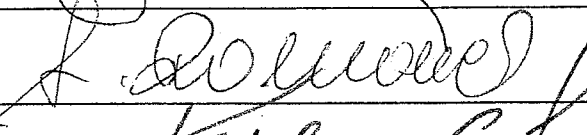
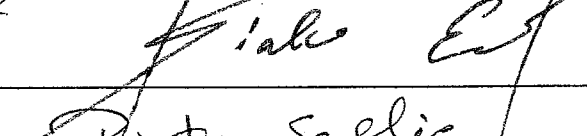
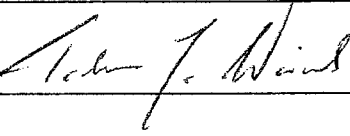
Ważną kwestią w poruszanej sprawie powinno być znalezienie najlepszego sposobu obliczania dorobku naukowego, który będzie powalał selekcjonować członków Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych. W opinii wnioskodawców, najlepszym sposobem mierzenia osiągnięć naukowych jest zastosowanie indeksu Hirscha. Metoda ta została opracowana przez amerykańskiego fizyka Jorge E. Hirscha, który przede wszystkim oceniał wagę i znaczenie wszystkich prac naukowych autora w wieloletnim, a nie tylko poszczególnych prac. Istnieją również inne rzetelne i klarowne kryteria oceny dorobku pracowników naukowych, do których należy indeks cytowań oraz punktacja za publikacje naukowe stosowane przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Każda z tych metod ma swoje wady i zalety. Stąd, w przedłożonym projekcie ustawy proponuje się rozwiązanie uwzględniające równoważnie indeks Hirscha, indeks cytowań oraz punktacji za publikacje naukowe, za ostatnie 20 lat poprzedzające rok powołania na członka Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych. Szczegóły reguł kwantyfikacji ustalać powinien w drodze rozporządzenia minister właściwy do spraw nauki i szkolnictwa wyższego.

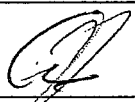
Wynikiem tak przeprowadzonych zmian powinien być znaczny wzrost jakości kadr szkół wyższych, PAN czy jednostek naukowo-badawczych bo w oczekiwaniu wnioskodawców, skutkuje to wprowadzeniem polskiej nauki na trend wznoszący. W oczywisty sposób przełoży się to na jakość kształcenia młodego pokolenia i efektywność badań naukowych. Zaproponowane rozwiązania przyniosą wymierne następstwa, w postaci zwiększenia efektywności w sferze nauki i szkolnictwa wyższego, a w efekcie podniesie poziom polskiej nauki z pozytywnym wpływem na rozwój gospodarczy.

Projekt nie pociąga za sobą skutków finansowych. Wprowadzone zmiany nie będą obciążały budżetu państwa.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Lista posłów Klubu Parlamentarnego *Solidarna Polska*
 popierających projekt ustawy o zmianie ustawy o zasadach
 finansowanie nauki.

Lp.	Nazwisko i Imię	Podpis
1.	Bogucki Jacek	
2.	Dąbrowski Andrzej	
3.	Dera Andrzej	
4.	Dorn Ludwik	
5.	Golba Mieczysław	
6.	Górski Tomasz	
7.	Jaki Patryk	
8.	Jędrysek Mariusz Orion	
9.	Kempa Beata	
10.	Kownacki Bartosz	
11.	Mularczyk Arkadiusz	
12.	Rębek Jerzy	
13.	Rojek Józef	
14.	Romanek Andrzej	
15.	Siarka Edward	
16.	Szeliga Piotr	
17.	Woźniak Tadeusz	
18.	Wróbel Marzena Dorota	

19.	Ziobro Jan	
20.	Ziobro Kazimierz	
21.	Żaczek Jarosław	